

និយ័តករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា

លេខ ០២១ ន.ធា.ក. / សណស

គោលការណ៍ណែនាំ

ស្តីពី

បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង

ក្នុងគោលបំណងកំណត់គោលដៅនៃបរិស្ថានសាកល្បង ប្រភេទបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងអាចសាកល្បង និងនីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ដើម្បីជំរុញនវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង ក៏ដូចជាដើម្បីកំណត់បរិស្ថានសម្រាប់សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងជាមួយអតិថិជន ក្នុងលំហដាក់លាក់ និងរយៈពេលកំណត់មួយ អនុលោមតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១២១/០០៣ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៨១៤/០២១ ចុះថ្ងៃទី៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង, អនុក្រឹត្យលេខ ១១៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អង្គភាពក្រោមឱវាទរបស់អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អនុក្រឹត្យលេខ ២៧៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង, អនុក្រឹត្យលេខ ២៧៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច, ប្រកាសលេខ ០៣៧ អ.ស.ហ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការធានារ៉ាប់រង និងយុទ្ធសាស្ត្រធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា (ន.ធា.ក.) សូមធ្វើការណែនាំដល់គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណងធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិបត្តិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អំពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ដូចខាងក្រោម៖

១. និយមន័យ

បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង (Insurance Technology-InsurTech) សំដៅដល់បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង រួមមាន បញ្ញាសិប្បនិម្មិត និងម៉ាស៊ីនស្វ័យសិក្សា (Artificial Intelligence and Machine Learning - AI&ML), បច្ចេកវិទ្យា ប្លុកឆេន (Blockchain) អ៊ីនធឺណិតនៃវត្ថុ (Internet of Things – IoT), ទិន្នន័យធំ (Big Data), បច្ចេកវិទ្យាក្លោង (Cloud Computing), ប្លាតហ្វរមទូរសព្ទដៃ និងបណ្តាញ (Mobile and Digital Platform), បច្ចេកវិទ្យាស្វ័យប្រតិបត្តិកម្មដំណើរការរ៉ូបូត (Robotic Process Automation - RPA), Augmented Reality (AR) and Virtual

Reality (VR), Telematics និង Usage-Based Insurance (UBI), បច្ចេកវិទ្យាសន្តិសុខសាយប៉ារ (Cybersecurity), សន្ទានកម្មនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (Application Programming Interface – API), បច្ចេកវិទ្យាកូមិសាស្ត្រ និងផ្កាយរណប (Geospatial and Satellite), បច្ចេកវិទ្យាដំណើរការភាសាធម្មជាតិ (Natural Language Processing – NLP) ជាដើម បង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យមានការប្រើប្រាស់ការផ្តល់ និងការទទួលសេវាហិរញ្ញវត្ថុបានទូលំទូលាយ ប្រកបដោយបរិយាបន្ន។

បុគ្គលជាក់ព័ន្ធស្នើសុំ សំដៅដល់៖

- ក- គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង រួមមាន ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបន្ត ក្រុមហ៊ុនជើងសាធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃហានិភ័យធានារ៉ាប់រង ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាពី **ន.ប.ក.**។
- ខ- ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណងធានារ៉ាប់រង ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មសេវាគាំទ្រអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងពី **ន.ប.ក.**។
- គ- ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិបត្តិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានបំណងនាំយកនូវតួនាទីបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងមកធ្វើការសាកល្បង។

បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង សំដៅដល់បុគ្គលទទួលខុសត្រូវជាក់ឱ្យដំណើរការនិងធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ក្រោយពីទទួលបានការអនុញ្ញាតធ្វើការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង។

២. គោលដៅនៃបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង

បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងមានគោលដៅជំរុញឱ្យមានការផ្តួចផ្តើមក្នុងការបង្កើតឬនាំយកនូវតួនាទីបច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រងឱ្យកាន់តែសម្បូរបែប និងអាចធ្វើការសាកល្បងក្នុងលំហជាក់លាក់និងរយៈពេលកំណត់មួយ ដើម្បី៖

- ក- ជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារធានារ៉ាប់រង។
- ខ- ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ដំណើរការអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រង។
- គ- ជំរុញការផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងឱ្យកាន់តែមានគុណភាពប្រសិទ្ធភាព និងបរិយាបន្នដើម្បី ឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តឥតឈប់ឈរ និងឆាប់រហ័សនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមខ្ពស់។

៣. ប្រភេទបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលអាចសាកល្បង

ប្រភេទបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលអាចធ្វើការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង មិនត្រូវផ្ទុយនឹងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និង/ឬសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងទំនៀមទម្លាប់ល្អ ហើយត្រូវមានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

- ក- ជាបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលមិនមានភាពស្រដៀងគ្នាទៅនឹងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

- ខ- ជាបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលមានស្រាប់នៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រង ប៉ុន្តែមិនទាន់ឆ្លងកាត់ ឬមិនទទួលបានជោគជ័យពីការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង នៃប្រទេសណាមួយនៅឡើយ។
- គ- ជាបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងផ្សេងទៀត តាមការតម្រូវរបស់ **ន.ប.ក.**។

៤. នីតិវិធី និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតសាកល្បង

បុគ្គលដែលមានបំណងសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ឬមានបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងថ្មីត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំពិនិត្យសំណុំឯកសារស្នើសុំការអនុញ្ញាតសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងជាមុនមក **ន.ប.ក.** ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារតម្រូវតាមទម្រង់បែបបទដែលកំណត់ដោយ **ន.ប.ក.**។

ក្នុងករណី **ន.ប.ក.** ពិនិត្យឃើញថាបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងថ្មី មានហានិភ័យខ្ពស់ មានភាពស្មុគស្មាញ ឬអាចប៉ះពាល់ដល់អតិថិជន ស្ថិរភាពទីផ្សារ ឬសុវត្ថិភាពទិន្នន័យ **ន.ប.ក.** មានសិទ្ធិកំណត់ឱ្យបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងនោះ ក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងលំហដាក់លាក់ និងរយៈពេលកំណត់មួយ។

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ត្រូវអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌ នីតិវិធី និងរយៈពេលសាកល្បងដែលកំណត់ដោយ **ន.ប.ក.** និងត្រូវផ្តល់របាយការណ៍វឌ្ឍនភាព និងលទ្ធផលសាកល្បងជាប្រចាំតាមការណែនាំរបស់ **ន.ប.ក.**។

ដ្យាក្រាមនៃនីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតសាកល្បង មានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ។

៤.១. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវមានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

- ក- ត្រូវសហការជាមួយគ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ចំពោះបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំដូចបានកំណត់ក្នុងចំណុច “១” ខាងលើ។
- ខ- ត្រូវមានប្រព័ន្ធការងារ និងធនធានមនុស្សដែលមានចំណេះដឹង សមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសាកល្បង និងដាក់ឱ្យដំណើរការបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង។
- គ- ត្រូវកំណត់វិសាលភាពនិងលទ្ធផលរំពឹងទុកនៃការសាកល្បង និងលទ្ធផលរំពឹងទុកនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងបន្ទាប់ពីការសាកល្បងជោគជ័យ។
- ឃ- ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍លទ្ធផលនៃការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពនៃការសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ដោយរួមបញ្ចូលការសិក្សាអំពីហានិភ័យដែលអាចកើតឡើងក្នុងការសាកល្បង និងផែនការគ្រប់គ្រងនិងដោះស្រាយហានិភ័យទាំងនោះ។
- ង- ត្រូវមានផែនការសម្រាប់ការចាកចេញពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងទាំងក្នុងករណីការសាកល្បងនោះជោគជ័យ និងមិនជោគជ័យ។

៤.២. ចំណុចត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃមុនផ្តល់ការអនុញ្ញាតសាកល្បង

មុនសម្រេចផ្តល់ការអនុញ្ញាតសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បង **ន.ធា.ក.** ត្រូវពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

- ក- ភាពច្បាស់លាស់នៃនវានុវត្តន៍ និងករណីប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់អំពីចំណុចនវានុវត្តន៍ និងទំនាក់ទំនងរបស់បច្ចេកវិទ្យាជាមួយសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង មានជាអាទិ៍ ការចែកចាយ ការវាយតម្លៃទទួលយកហានិភ័យ ការចេញបណ្ណសន្យារ៉ាប់រង ការទាមទារសំណងធានារ៉ាប់រង ការកំណត់បុព្វលាភធានារ៉ាប់រង សេវាអតិថិជន និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។
- ខ- ការវាយតម្លៃហានិភ័យ និងផែនការកាត់បន្ថយហានិភ័យ៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវកំណត់ហានិភ័យសំខាន់ៗ រួមមានហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ហិរញ្ញវត្ថុ សាយប៉ារ ក្រមសីលធម៌និងការប្រព្រឹត្តចំពោះអតិថិជន ព្រមទាំងហានិភ័យនៃការបង្កការខូចខាតដល់អតិថិជន និងត្រូវបង្ហាញវិធានការគ្រប់គ្រង និងកាត់បន្ថយហានិភ័យទាំងនោះ។
- គ- ការបង្ហាញព័ត៌មាន និងការយល់ព្រមរបស់អតិថិជន៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបង្ហាញថាអតិថិជននឹងទទួលបានព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពី ផលិតផល ឬសេវាកម្មកំពុងស្ថិតក្នុងការសាកល្បង រួមទាំងហានិភ័យ ដែនកំណត់ សិទ្ធិរបស់អតិថិជន និងជម្រើសក្នុងការដកខ្លួនចេញពីការសាកល្បង ហើយត្រូវទទួលបានការយល់ព្រមពីអតិថិជនជាមុន។
- ឃ- វិធានការការពារទិន្នន័យ៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបង្ហាញនីតិវិធីនៃការប្រមូល ប្រើប្រាស់ រក្សាទុក ការពារ និងលុបទិន្នន័យអតិថិជន រួមទាំងការកាត់បន្ថយការប្រមូលទិន្នន័យត្រឹមកម្រិតចាំបាច់ ការគ្រប់គ្រងសិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់ ការធ្វើកូដនីយកម្មទិន្នន័យ (Encryption) និងវិធានការរក្សាការសម្ងាត់។
- ង- ដែនកំណត់នៃការសាកល្បង៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវកំណត់វិសាលភាព និងកម្រិតនៃការសាកល្បងឱ្យបានច្បាស់លាស់ មានជាអាទិ៍ ចំនួនអតិថិជន ចំនួនបណ្ណសន្យារ៉ាប់រង បុព្វលាភសរុប ទំហំហានិភ័យនៃសំណង តម្លៃប្រតិបត្តិការ និងតំបន់ភូមិសាស្ត្រ។
- ច- យន្តការរាយការណ៍៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវមានសមត្ថភាព និងយន្តការផ្តល់របាយការណ៍ជាប្រចាំជូន **ន.ធា.ក.** រួមមានរបាយការណ៍ឱ្យបានភាពប្រចាំខែ ទិន្នន័យប្រតិបត្តិការ បណ្តឹងរបស់អតិថិជន ហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង ការកែប្រែប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពហានិភ័យ។
- ឆ- នីតិវិធីរាយការណ៍ហេតុការណ៍៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវមាននីតិវិធីច្បាស់លាស់សម្រាប់ជូនដំណឹងមក **ន.ធា.ក.** ឱ្យបានឆាប់រហ័ស នៅពេលមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ មានជាអាទិ៍ ការរំលោភបំពានទិន្នន័យ ការអាក់ខានរបស់ប្រព័ន្ធ ការក្លែងបន្លំ ការល្មើសច្បាប់ឬបទប្បញ្ញត្តិ និងបណ្តឹងធ្ងន់ធ្ងររបស់អតិថិជន។
- ជ- ផែនការចាកចេញ៖ បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវរៀបចំផែនការចាកចេញឱ្យបានច្បាស់លាស់

ដើម្បីការពារអតិថិជនក្នុងករណីការសាកល្បងត្រូវបានបញ្ឈប់ រួមមានការជូនដំណឹងដល់អតិថិជន ការដោះស្រាយសំណងធានារ៉ាប់រង ការលុបទិន្នន័យ និងការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការប្រកបដោយសណ្តាប់ធ្នាប់។

៤.៣. ការពិនិត្យ និងសម្រេចរបស់ ន.ប.ក.

បន្ទាប់ពីពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើសំណុំឯកសារតម្រូវ និងចំណុចដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច “៤.២” ខាងលើ **ន.ប.ក.** មានសិទ្ធិសម្រេចផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាត ឬបដិសេធលើការស្នើសុំក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលបានសំណុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់។

៥. កាតព្វកិច្ចក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បង

ក្រោយពីទទួលបានការអនុញ្ញាតធ្វើការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ក្លាយជាបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង។ ក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បង **ន.ប.ក.** តម្រូវឱ្យបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងបំពេញកាតព្វកិច្ច ដូចខាងក្រោម៖

- ក- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវមានវិធានការពារអតិថិជន មានជាអាទិ៍៖
 - ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជូនអតិថិជនឱ្យបានត្រឹមត្រូវនិងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់អតិថិជនក្នុងការសម្រេចចិត្ត និងត្រូវបញ្ជាក់ជូនអតិថិជនឱ្យបានច្បាស់ថា ជាការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ព្រមទាំងវិសាលភាពនៃការសាកល្បងនេះ
 - ត្រូវធានាឱ្យបានថាអតិថិជនយល់ព្រមក្នុងការប្រើប្រាស់ការសាកល្បងនូវវត្ថុន័បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង
 - ត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណជននូវរាល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង មានជាអាទិ៍ នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមនិងកាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់ការសាកល្បង
 - ត្រូវមានវិធានការក្នុងការដោះស្រាយបណ្តឹងធានារ៉ាប់រងរបស់អតិថិជន
 - ត្រូវមានផែនការទូទាត់សំណងនៃការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីកំហុសដែលកើតឡើងក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បងជូនអតិថិជនដែលរងការខូចខាត។
- ខ- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវមានវិធានគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលអាចកើតមានឡើង មានជាអាទិ៍៖
 - ការរក្សាការសម្ងាត់នៃព័ត៌មាន និងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងរបស់បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង (Confidentiality)
 - សុចរិតភាពនៃព័ត៌មាននិងប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង (Integrity)
 - ភាពដែលអាចប្រើប្រាស់បានរបស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង (Availability)
 - ហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន (IT Risk) និងហានិភ័យសាយប៉ះ (Cyber Risk)។
- គ- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវគោរពគោលការណ៍ឯកជនភាពរបស់អតិថិជន និងអនុវត្តតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ មានជាអាទិ៍៖

- ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក
- ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន-
កេរ្តិ៍រកម្ម
- ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយ
អាវុធមហាប្រល័យ។

ឃ- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ប្រចាំខែជូន **ន.ប.ក.** ទៅតាមទម្រង់ដែល
កំណត់ដោយ **ន.ប.ក.**។

ង- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតមក **ន.ប.ក.** ឱ្យបានមុន ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ
ក្នុងករណីមានការកែប្រែជាសារវន្តនូវបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលកំពុងសាកល្បង ឬ ការផ្លាស់-
ប្តូរបុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យទទួលខុសត្រូវក្នុងការសាកល្បង ឬការកែប្រែផ្សេងៗទៀត
ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការសាកល្បង ដោយត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិត និងមូលហេតុនៃ
ការកែប្រែ។ បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងនៅតែអាចបន្តសាកល្បងទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាត
ដែលមានស្រាប់ ក្នុងរយៈពេលដែល **ន.ប.ក.** កំពុងពិនិត្យលើការស្នើសុំកែប្រែ។

ន.ប.ក. មានសិទ្ធិចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បងនេះ។

៦. ការពន្យាររយៈពេលសាកល្បង

ក្នុងករណីមានតម្រូវការពន្យាររយៈពេលសាកល្បង បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង អាចស្នើសុំការ
អនុញ្ញាតមក **ន.ប.ក.** យ៉ាងតិច ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ មុនពេលផុតសុពលភាពនៃការសាកល្បង និងត្រូវ
បញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃការស្នើសុំពន្យារពេល។

៧. ការដកហូតការអនុញ្ញាត

ន.ប.ក. មានសិទ្ធិដកហូតការអនុញ្ញាតពីបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ក្នុងករណីបុគ្គលបរិស្ថាន
សាកល្បង៖

- បរាជ័យក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យ ឬមិនអាចអនុវត្តវិធានការសុវត្ថិភាពតាមការតម្រូវ
- ផ្តល់ព័ត៌មានមិនពិត ឬនាំឱ្យយល់ខុសឬមិនត្រឹមត្រូវ ឬបានបិទបាំង ឬមិនបានបង្ហាញព័ត៌មាន
ជាសារវន្តនៅក្នុងពាក្យស្នើសុំ
- ប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បាត់បង់កេរ្តិ៍ឈ្មោះ
- ស្ថិតក្នុងនីតិវិធីជម្រះបញ្ជី
- ល្មើសលក្ខខណ្ឌតម្រូវសុវត្ថិភាពទិន្នន័យ និងការរក្សាការសម្ងាត់
- ធ្វើអាជីវកម្មតាមបែបផែនដែលធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍ដល់អតិថិជន វិនិយោគិន និងសាធារណជន
- មិនអាចដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកំហុសបច្ចេកទេស ចំណុចខ្សោយ ឬភាពងាយ
រងគ្រោះនៃបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ដែលបង្កជាអាក្រក់ខាននៃបច្ចេកវិទ្យា ឬជាសកម្មភាព
បោកបញ្ឆោត

- មិនអាចបន្តអនុវត្ត ឬមិនអាចអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ឬសេចក្តីណែនាំរបស់ **ន.ប.ក.**។

មុនធ្វើការដកហូតការអនុញ្ញាត **ន.ប.ក.** មានភារកិច្ចដូចតទៅ៖

- ព្យួរជាបន្ទាន់នូវការសាកល្បងចំពោះអតិថិជនថ្មី
- ជូនដំណឹងជាមុនដល់បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងអំពីគោលបំណងនៃការដកហូតការអនុញ្ញាត
- ផ្តល់ឱកាសដល់បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងធ្វើការស្រាយបំភ្លឺជាមុន។

ក្នុងករណី **ន.ប.ក.** សម្រេចដកហូតការអនុញ្ញាត បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវ៖

- អនុវត្តជាបន្ទាន់នូវផែនការចាកចេញ ដើម្បីបញ្ឈប់ការផ្តល់សេវាជូនអតិថិជនតាមរយៈបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលស្នើសុំសាកល្បង
- ជូនដំណឹងដល់អតិថិជនអំពីការដកហូតការអនុញ្ញាតនេះ និងសិទ្ធិទទួលបានការដោះស្រាយបណ្តឹងធានារ៉ាប់រង
- បំពេញកាតព្វកិច្ចកំណត់ដោយ **ន.ប.ក.** ពាក់ព័ន្ធនឹងការរក្សាការសម្ងាត់ រួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អតិថិជនដែលទទួលបានក្នុងពេលសាកល្បង
- ទូទាត់សំណងធានារ៉ាប់រងជូនអតិថិជនដែលរងការខាតបង់ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកើតចេញពីការសាកល្បង អនុលោមតាមវិធានការសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង
- ផ្តល់ជូន **ន.ប.ក.** នូវរបាយការណ៍អំពីវិធានការដែលបានដាក់ ក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលការអនុញ្ញាតត្រូវបានដកហូត
- បំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងទៀតតាមការកំណត់របស់ **ន.ប.ក.**។

៨. ការបញ្ឈប់ និងការចាកចេញ

៨.១. ការបញ្ឈប់

ការសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង អាចត្រូវបានបញ្ឈប់ក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- **ន.ប.ក.** មិនអាចទទួលយកបាននូវលទ្ធផលនៃបរិស្ថានសាកល្បងដែលសម្រេចបាន ដោយផ្អែកលើសេណារីយ៉ូចុងក្រោយ លទ្ធផលរំពឹងទុក និងកាលវិភាគដែលបានកំណត់
- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង មិនអាចបំពេញលក្ខខណ្ឌតម្រូវតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធជាធរមាន
- កំហុសនៃបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងត្រូវបានរកឃើញថា បង្កហានិភ័យដល់អតិថិជន ឬប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ លើសពីអត្ថប្រយោជន៍នៃបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ហើយបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងទទួលស្គាល់ថាកំហុសនេះមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុងរយៈពេលនៃការសាកល្បង
- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ល្មើសនឹងលក្ខខណ្ឌណាមួយដែលបានកំណត់ក្នុងរយៈពេលសាកល្បង
- បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ស្នើសុំបញ្ឈប់ការសាកល្បងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង។

៨.២. ការចាកចេញ

ក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទផុតសុពលភាពនៃការសាកល្បង បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតចាកចេញពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង មក **ន.ធន.** និងត្រូវភ្ជាប់របាយការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- លទ្ធផលនៃការសាកល្បង ធៀបនឹងលទ្ធផលដែលបានរំពឹងទុក
- ការដោះស្រាយបណ្តឹងធានារ៉ាប់រងរបស់អតិថិជន ឬការដោះស្រាយសំណងធានារ៉ាប់រងជូនអតិថិជន (ប្រសិនបើមាន)
- ចំណេះដឹងសំខាន់ៗ ដែលទទួលបានក្រោយពីការសាកល្បង
- ផែនការសម្រាប់ដាក់ឱ្យប្រើបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងកម្រិតទូលំទូលាយក្រោយពីការសាកល្បង ក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ក្នុងករណីការសាកល្បងទទួលបានជោគជ័យ។

ន.ធន. មានសិទ្ធិសម្រេចលើការស្នើសុំអនុញ្ញាតចាកចេញពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង និងប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងកម្រិតទូលំទូលាយក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទទទួលសំណុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់។

៨.៣. កាតព្វកិច្ចរបស់បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង

មុនពេលចាកចេញ ឬបញ្ឈប់បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ត្រូវធានាថា រាល់កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះអតិថិជនពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលដំណើរការ សាកល្បង ត្រូវបានបំពេញ និងដោះស្រាយបានពេញលេញ ដោយបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បងត្រូវ៖

- អនុវត្តផែនការចាកចេញពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ព្រមទាំងផ្តល់របាយការណ៍ លទ្ធផលនៃការសាកល្បង ធៀបនឹងលទ្ធផលដែលបានរំពឹងទុក
- ជូនដំណឹងទៅកាន់អតិថិជនឱ្យបានដឹងមុនពីការចាកចេញ ឬបញ្ឈប់ការសាកល្បង និងត្រូវ ធានាថារាល់កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះអតិថិជនក្រោមការសាកល្បង ត្រូវបានបំពេញ និង ដោះស្រាយបានពេញលេញ មុនពេលចាកចេញ ឬបញ្ឈប់ដំណើរការសាកល្បង។

៩. កម្រៃពាក់ព័ន្ធ

គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណងធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិស្តុតត្រូវបង់កម្រៃ ដូចខាងក្រោម៖

៩.១. សេវារដ្ឋបាល

- សេវាពិនិត្យសំណុំឯកសារស្នើសុំការអនុញ្ញាតសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថាន សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងចំនួន ៥០០ ០០០ (ប្រាំរយពាន់) រៀល
- សេវាពិនិត្យសំណុំឯកសារស្នើសុំការអនុញ្ញាតតន្ត្រីរយៈពេលសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងចំនួន ៥០០ ០០០ (ប្រាំរយពាន់) រៀល
- សេវាពិនិត្យសំណុំឯកសារស្នើសុំការអនុញ្ញាតកែប្រែផ្សេងៗលើបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថាន សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងចំនួន ៥០០ ០០០ (ប្រាំរយពាន់) រៀល។

៩២. លិខិតអនុញ្ញាត

- សេវាអនុញ្ញាតសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង
ចំនួន ១ ០០០ ០០០ (មួយលាន) រៀល។

រាល់កម្រៃសេវារដ្ឋបាល ត្រូវបង់ចូលគណនីរបស់ **ន.ប.ក.**។ កម្រៃសេវារដ្ឋបាលសម្រាប់ សេវា
ពិនិត្យសំណុំឯកសារត្រូវអនុលោមតាមខ្លឹមសារនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ និងមិនត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ
គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណងធានារ៉ាប់រង និង
ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិស្រុតឡើយ ទោះបីជាការស្នើសុំត្រូវបដិសេធក៏ដោយ។

១០. អប្បបរមាបទប្បញ្ញត្តិ

ដើម្បីជំរុញឱ្យមាននវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង **ន.ប.ក.** មានសិទ្ធិពិចារណាបន្ថែមបន្ថយ
ឬ លើកលែងលក្ខខណ្ឌតម្រូវតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលអាចក្នុងទម្រង់ជាការលើកលែង
ជាលក្ខណៈទូលំទូលាយ ឬជាការលើកលែងជាក់លាក់តាមករណីជាក់ស្តែងនីមួយៗ សម្រាប់ការស្នើសុំ
ការបញ្ឈប់ ឬចាកចេញ និងកាតព្វកិច្ចផ្សេងៗ ដោយអាស្រ័យលើប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងដែលជា
កម្មវត្ថុនៃការសាកល្បង។

បន្ទាប់ពីការសាកល្បងទទួលបានជោគជ័យ និងចាកចេញពីបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យា
ធានារ៉ាប់រង បុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធឱ្យបានពេញ-
លេញ។

១១. ការអនុវត្តវិធានការផ្សេងទៀត

បន្ថែមពីការដកហូតការអនុញ្ញាត វិធានការផ្សេងទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ និងលិខិត
បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ អាចត្រូវបានអនុវត្តចំពោះបុគ្គលបរិស្ថានសាកល្បង ក្នុងករណីបុគ្គលបរិស្ថាន
សាកល្បងបានធ្វើសកម្មភាពណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- ក- ល្មើសគោលការណ៍ស្គាល់អតិថិជន។
- ខ- ល្មើសគោលការណ៍ឯកជនភាពរបស់អតិថិជន។
- គ- ជំរុញឱ្យមានការលក់ផលិតផល ឬសេវាកម្មខុសច្បាប់ ឬបោកបញ្ឆោត។
- ឃ- ជំរុញឱ្យមានការលក់ផលិតផល ឬសេវាកម្មដោយផ្អែកលើការផ្តល់យោបល់ដែលនាំឱ្យយល់ខុស។
- ង- ល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ឬហិរញ្ញប្បទាន
ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ។
- ច- បង្កើតឱ្យមានហានិភ័យចំពោះស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។
- ឆ- រំលោភបំពានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។

១២. ការអនុវត្តនៃគោលការណ៍ណែនាំ

គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណង
ធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិស្រុតណាដែលមិនគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំនេះ ត្រូវ
ទទួលទណ្ឌកម្មដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

១៣. អវសានប្បញ្ញត្តិ

គោលការណ៍ណែនាំលេខ ០០៦ ន.ធក./សណន ចុះថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី
បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ទទួលបានគោលការណ៍ណែនាំនេះ គ្រឹះស្ថានធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគណនាបុព្វលាភធានា-
រ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនគ្រប់គ្រងសំណងធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាប្រតិស្រុត ត្រូវចូលរួមសហការ
អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

ថ្ងៃ ៥^៧ ១២៣៤ ខែ ១២៣៤៥៦៧៨៩១០ ឆ្នាំមមី អដ្ឋស័ក ព.ស.២៥៧០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា គ.ស.២០២៦

អគ្គនាយក

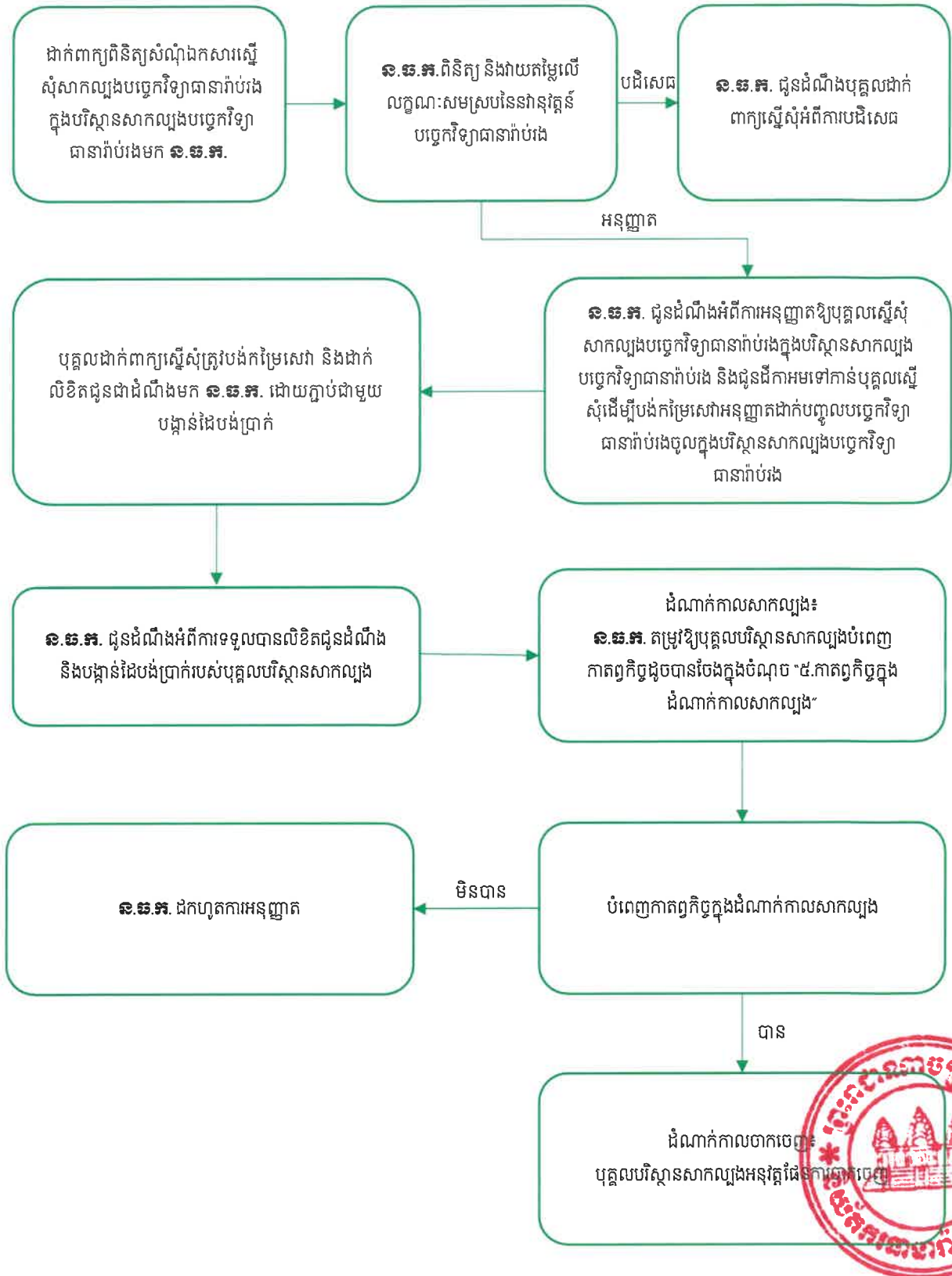
និយ័តករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា

ប៊ូ ច័ន្ទគីរុ

កន្លែងទទួល៖

- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាជ្ញាធរសាហាវិញ្ញាត្តិមិនមែនធនាគារ
- ដូចចំណុចទី១៣
“ដើម្បីអនុវត្ត”
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធនៃគោលការណ៍ណែនាំលេខ ០២១ ន.ជ.ក./កណៈ
ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ គ.ស. ២០២៦ ស្តីពី
បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង

គំរូរបាយការណ៍ប្រចាំខែស្តីពីការសាកល្បងបង្កើតវិទ្យុធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាសាកល្បងបង្កើតវិទ្យុធានារ៉ាប់រង

របាយការណ៍ប្រចាំខែ គ.ស.....
ស្តីពីការសាកល្បងបង្កើតវិទ្យុធានារ៉ាប់រង "....." ក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបង្កើតវិទ្យុធានារ៉ាប់រង

ល.រ.	ចំណុចត្រួតពិនិត្យការងារ	ទិន្នន័យ				ការពន្យល់បន្ថែម
១	លទ្ធផលជាក់ស្តែង ធៀបនឹងលទ្ធផលពិនិត្យ	លទ្ធផលពិនិត្យ				
		លទ្ធផលជាក់ស្តែង				
២	ចំនួនអតិថិជនប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ធៀបនឹងអតិថិជនសរុប					
៣	បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយ	ល.រ.	បញ្ហាប្រឈម	ដំណោះស្រាយ		
		១				
		២				
៤	ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបច្ចេកវិទ្យា (Updates)	មុខងារ		ពណ៌នា		
៥	ការកែលម្អបច្ចេកវិទ្យា (Hotfixes)					
៦	ហានិភ័យសាយបំផ្លាញដែលបានកើតឡើង (Cyber risk incident)					
៧	សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង					
៨	ផ្សេងៗ					

